

עֲלֵמָא לְמִסְבַּל ואילו לא היו נאצלים זו"ן יחד אח' באח' בבחינת כותל אחד לשניהם, לא היה העולם יכול לסבול את התגברות אחיזת החיצונים שהיו נאחזים באחוריהם, ולכן נבראו אח' באח' ואחוריהם מכוסים זה בזה מפני אחיזת החיצונים. **עַד דִּיעֲתִיק דִּיעֲתִיקִי סְתִימָא דְכֻלָּא** עד שזקן הזקנים הסתום מכולם, דהיינו פרוצוף א"א, **פְּרִישׁ דָּא מִן דָּא, וְחִבֵּר לוֹן לְאַתְּבִסְמָא פְּחָדָא** עשה נסירה והפריד את זו"ן זה מזו, וזה היה בערב שבת בראשית, ואח"כ חיבר אותם יחד בליל שבת כדי שיתבשמו ויתמתקו יחד, כי הרי בשעת היחוד הנוק' מעלה מ"ן והן הגבורות, וז"א מוריד מ"ד בבחינת חסדים, ואז מתמתקים הגבורות בחסדים.

מפרש אופן הנסירה

וְכַד פְּרִישׁ לוֹן וכאשר הפריד ונסר א"א את זו"ן [קיסו], **אִפִּיל דוֹרְמִיטָא לְזַעִיר אִפִּין, וּפְרִישׁ לְנוֹקְבָא מֵאַחֲרוּי דְסִטְרוּי** הפיל

אור הרשב"י

והנסירה של הנקבה, כי הכל ענין אחד בנסירת לאה ורחל, כי שתיהן עומדות באחוריו כנודע. הנה הכתוב אומר ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם ויישן (שם). והענין הוא, שאחר שבאו המוחין ונכנסו תוך ז"א, בהיותם מלוכשים תוך נה"י דתבונה, ועל ידי כך נגדל ז"א הנקרא אדם. וכאשר רצה להגדיל גם את הנוקבא שהיתה בסוד נקודה קטנה מאחורי צלעותיו, אז מה עשה, הפיל תרדמה על ז"א. וענין התרדמה הוא, שהמוחין שנכנסו בו חזרו להסתלק ממנו, ונשאר ישן ונרדם.

ע"ב, ובוה אין אחיזה אל החיצונים בהם. וכאשר חזרו פב"פ, אז אין יראה מן החיצונים שיתאחזו שם, עכ"ל. וזהו מה שאמר הכא ואלמלא דאתעבידו כחדא וכו', ר"ל, ואילו לא היו זו"ן נאצלים ביחד אב"א, לא הוה יכול עלמא למסבל, לא היה העולם יכול להתקיים מסיבת אחיזת החיצונים בזו"ן.

[קיסו] כתב ביין הרקח דף רל"ט אות נב וז"ל: פירושו מבואר בשער הכוונות בדרוש ג' דר"ה דף צ"א ע"ד, ובדרוש ב' דערבית דף נ"ג ע"א, וז"ל: "והואיל ואתא לידן, נבאר ענין התרדמה

הלימוד היומי

להצלחת ליאור בן זהבה הי"ו

תרדמה על ז"א, כלומר שסילק ממנו המוחין שהיו בו, ואז הפריד ונסר את הנוק' מאחורי צלעותיו שהם צדדיו דז"א, ועתה הנוק' מקבלת המוחין שלה ישירות מאמא שלא על ידי ז"א, **וְאֶתְקִין לָהּ כָּל תְּקוּנָהָּ** ותיקן את הנוק' בכל תקוניה, כלומר שהגדיל הכלים שלה הגדלה גמורה, ודע כי עדיין לא באה לפנים דז"א, **וְאֶצְנַע לְיוֹמָא דִּילֵיהּ, לְמִיתָהּ לְדְכוּרָא** והצניע את הנוק' ליום הראוי לזווג שלו, שהוא יום שבת בראשית כדי להביאה לז"א ליחוד פנים בפנים, (והיפ"ש פירש שהאריך הזמן עד יום שמחת תורה, ועיין ש"ש שער ל"ז דרוש ב' אות י"א). **הָדָא הוּא דְכְתִיב** וזה מה שכתוב, בסוד הדורמיטא דז"א, (בראשית ב) **וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּישָׁן. מָהוּ וַיִּישָׁן** ושואל, מה פירוש ויישן, מה שייך שינה למעלה. **הַאי הוּא דְכְתִיב** והתירוץ הוא מה שכתוב, (תהלים מד) **עוֹרָה לְמָה תִּישָׁן יְהוָה** כלומר שהיתה הסתלקות המוחין מז"א וזה נקרא שינה, ועל ידי שחוזרים המוחין מתעורר ז"א. **וַיִּקַּח אֶחָת מִצְלָעוֹתָיו, מֵאֵי אֶחָת** מדוע אומר "אחת" היה צריך לומר צלע מצלעותיו, והנה צל"ע גימ' מאה תשעים,

אור הרשב"י

הראוי להגדיל הנקבה, נכנס תחילה תוך ז"א. ואח"ך יוצא האור מתוכו דרך נקב אחורי החוזה לחוץ, ובונה את הכלים של הנקבה. והיתה היא צריכה לקבל ולינק ממנו, ולכן לא יכלה להגדיל לגמרי. ולכן באה הנסירה, והוא, כי המוחין ההם נתנם ה' אלקים שהם או"א אל הנוקבא עצמה, שלא ע"י ז"א כנו. ועל ידי כך נגדלו עוד הכלים שלה, ונעשית פרצוף שלם שלא ע"י ז"א.

ואח"ך נכנסו מאחוריו אל תוך הנקבות. ובתחילה יורדים אל תוך לאה, ואח"ך מתפשטים אל תוך רחל, וכל זה שלא ע"י ז"א. ועל ידי כך נכללות יחד לאה ורחל, ונעשות פרצוף אחד בכל אחורי ז"א, וננסרה מאחוריו. וזהו מה שאמר ויקח אחת מצלעותיו (שם), פירושו שנסרה ואח"ך ויבאה אל האדם (שם כ"ב). כי בתחילה בהיותה דבוקה באחוריו קודם הנסירה, היה חלק המוחין שבתוך ז"א

הלימוד היומי

להצלחת ליאור בן זהבה הי"ו

שהוא עשר פעמים חוה כנגד עשר ספירותיה. **דָּא הִיא נִוְקְבָא** ומסביר "אחת" היא הנוקבא דז"א שנקראת אחת. **כְּמַה דְּאֵת אָמַר** וראיה לזה כמו שכתוב, (שיר השירים ו) **אֶחָת הִיא יוֹנְתֵי תַמְתֵּי הָרִי** שהנוק' נקראת "אחת", כי בתחילה היתה נקודה אחת בלבד, ולא היתה כלולה מעשר ספירות, **וְאֶתְתַּקְנָא** ועלתה ונתקנה מהיות נקודה קטנה, לטוד פרוצוף שלם וגמור בעשר ספירות. **וּבְאֶתְרָהּ שְׂקִיעַ רַחְמֵי וְחַסְדֵּי** [קכ] ובאותו מקום שהיתה

אור הרשב"י

ושואבת לו חיים מלמעלה, כנזכר בפרקי רבי אליעזר (פרק י"א). וכן הענין בז"א, כי בהיותו ישן, נשאר בו ההוא קסטא דחיותא כנזכר אצלנו בברכת המפיל חבלי שינה, ונשמתו שנסתלקה למעלה היתה מושכת לו חיים מבחינת אותו החסד של אימא, והיה מתפשט בו בכלו. ואז הדינים אשר באחוריו היו נפרדים וננסרים מאליהם, ונמשכים ונדבקים באחורי הנוקבא. וזהו סוד מ"ש באד"ן דף קמ"ב ע"ב על פסוק ויסגור בשר תחתינה, ובאתרהא שקיע רחמי וחסד וכו', פירושו, כי בהיות הדינין ננסרים מאחוריו אל אחורי הנוקבא, היה לסיבת התפשטות בחינת החסד בתוכו. וכל מה שהיה מתפשט ויורד החסד, היו הדינים מסתלקים מאחוריו, ונשאר החסד והרחמים שקועים במקום שהיו שם הדינים בתחילה, עכ"ל יעו"ש. ומביא ראיה מדכתיב ויסגר בשר תחתנה, כי הבשר הוא רומז לחסדים. וכמו שמביא [גם כן] ראיה מפסוק והסרתי את לב האבן שהוא רמז לנכורות שהם חזקים כאבן, ונתתי לכם לב בשר

[קכ] פירוש זה כתבו רבנו ז"ל בפ"א מש' ל"ב, ובדרוש א' דר"ה דף צ"א סוף ע"ב, וז"ל: "ונחזור לבאר ענין הנסירה. הנה אחר שנברא אדה"ר, והתפלל ועשה מצוות והיה כורת הקליפות, ולא היתה יכולת לקליפות להתאחו באותן האחוריים, אז בא ענין הנסירה. ועניינה הוא כי כל אותם האחוריים והדינים שהיו בזכר, כולם ננסרו ונתפרדו מן הזכר, וניתנו כולם באחוריים שלה, ועל ידי כך נתפרדה ונתרחקה ממנו. ואז הז"א נשאר כולו בבחינת חסד, והיא בבחינת דינים ונכורות, שלה ושלו. ואמנם ענין נסירת ודחיית דינים אלו מאחורי ז"א ליתנם באחוריים דנוקבא, הוא נעשה ע"י חסד העליון של אימא עילאה. וזהו סוד פסוק ואיש אשר יקח את אחותו וכו', חסד הוא וכו' (ויקרא כ, י"ז). כי בכוח החסד, ננסרו זי"ן הנקראים איש ואחותו, ואתפרשו גזעין מתתא, ואתפרדו ענפין מלעילא שהם אחוריים שלהם שנפרדו, ועל ידי כך לקחה לו לאשה, ונדרונו פכ"פ. ופירוש הענין הוא, כי נודע שבהיות האדם ישן בלילה, נשמתו עולה

עומדת מאחורי ז"א ששם במקום זה היו דינים וגבורות שניתנו לנוק', במקום הזה נשקעו ונתפשטו רחמים וחסדים, כי עתה שהיתה הנסירה נתפשטו בז"א החסדים והרחמים בתוכו ואז נדחו הגבורות כולם אליה, וז"א נעשה כולו חסדים ונוק' גבורות, **הָרָא הוּא דְכָתִיב** וזה מה שכתוב, (בראשית ב) **וַיִּסְגֹּר בְּפֶשֶׁר תַּחֲתָנָה** ובשר הוא בשורות טובות הרומז לחסדים, וז"ש ב'אתרהא ש'קיע ר'חמי ר"ת בש"ר. **וּכְתִיב** (יחזקאל לו) **וְהִסִּירוּתִי אֶת לֵב הָאֶבֶן** שהן הגבורות החזקים כאבן **מִבְּשָׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בְּפֶשֶׁר** הם החסדים.

וּבְשַׁעֲתָא דְבָעָא לְמִיעַל שַׁבְּתָא הָוָה בְּרִי רוּחִין וְשַׁדִּין
וְעֵלְעוּלִין [קכא] ובשעה שרצתה שבת בראשית להכנס והוא זמן בין

השמשות, וכבר הנוק' היתה עומדת ומזומנת ליחוד בליל שבת כי ננסרה מז"א, אז היה חטא אדם הראשון וגרם שז"א היה בורא שדים שיש להם צורת אדם, ורוחין בלי צורה, ולילין הם כצורת אדם עם כנפים, כי עתה בעוונות הנוק' התרחקה ואז שפחה כי תירש גבירתה, **וְעַד**

אור הרשב"י

ועלעולין, והוא מה שכתב רבנו ז"ל (בדרוש ליל הו"ר) ז"ל והנה על דרך זה ממש הוא למעלה, כי הו"א מזדווג בנוק', ובורא ומוליד נשמות בני אדם, ואם ח"ו באותו העת חוטאים ישראל למטה, גורמין שהנוק' עליונה תרד למטה ותתרחק מבעלה, ואז ח"ו שפחה תירש גבירתה, והשפחה החיצונית לוקחת הטיפות ההם, ונוצרים בתוכה שדין ורוחין ולילין, הנק' נגעני בני אדם יע"ש. (יפ"ש על אדרא רבא)

(יחזקאל ל"ו, כ"ו), רמו לחסדים שהם רכים כבשר. וכתב הרב קהלת יעקב ז"ל בגליון הזוהר, כי בש"ר ראשי תיבות ב'אתרהא ש'קיע ר'חמי, יעו"ש:

[קכא] וסוד הדבר, כי בערב שבת כאשר חטא אדה"ר היה פירוד גדול למעלה בין ז"א לנוק', ונהרס כל בנין הנוק' כמ"ש רבנו (בשער מעוט הירח ובכ"מ) שאם לא היה חוטא (היה) אותה שעה בעי למיעל שבתא תוספת קדושה, עכשיו שחטא היה להיפך כי היה ז"א ברי רוחין ושדין

הלימוד היומי

להצלחת ליאור בן זהבה הי"ו